Çocukluk Ça?? Nörolojik Bozukluk Etki Ölçe?i (ÇNBÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocukluk Ça?? Nörolojik Bozukluk Etki Ölçe?i (ÇNBÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19084

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocukluk Ça?? Nörolojik Bozukluk Etki Ölçe?i (ÇNBÖ), orijinal olarak ?ngilizce geli?tirilmi? olan Impact of Childhood Neurological Disability Scale'in Türkçe'ye uyarlanm?? versiyonudur. Bu ölçek, çocukluk ça??nda ortaya ç?kan nörolojik bozukluklar?n, özellikle de uyarlama çal??mas?nda incelenen **epilepsi** gibi kronik durumlar?n, çocu?un ya?am? üzerindeki etkisini ve yaratt??? yükü çok boyutlu olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in Türkçe versiyonunun psikometrik özellikleri, Tanr?verdi ve Karantay-Mutluay (2017) taraf?ndan **güvenirlik** ve **geçerlik** analizleriyle incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Ça?? Nörolojik Bozukluk Etki Ölçe?i, ÇNBÖ, epilepsi, nörolojik bozukluk, uyarlama, psikometri, çocukluk, ya?am kalitesi.

Yazarlar

Tanr?verdi, M., Karantay-Mutluay, F.

Amaç

ÇNBÖ'nün temel amac?, çocuklarda görülen nörolojik bozukluklar?n (özellikle kronik nörolojik engellilik durumlar?n?n) hem hastalar hem de aileleri üzerindeki fonksiyonel, sosyal ve duygusal etkilerini nicel olarak ölçmektir. Bu araç, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, hastal???n etkilerini standart bir çerçevede de?erlendirme ve tedavi sonuçlar?n? izleme imkan? sunar.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk kültürüne özgü dil ve içerik uygunlu?unu sa?layarak, Türkiye'deki çocuk nöroloji ve psikiyatri alanlar?nda **epilepsi** tan?s? alm?? çocuklar?n ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini bilimsel olarak de?erlendirmeyi hedeflemi?tir.

Yap?

ÇNBÖ, nörolojik engellili?in çok boyutlu etkisini ölçen bir yap?y? temel al?r. Bu yap? genellikle fiziksel k?s?tlamalar, duygusal zorluklar, sosyal kat?l?mda azalma ve günlük ya?am aktivitelerindeki ba??ml?l?k gibi alanlar? kapsar. Ölçek, nörolojik bozuklu?un çocu?un genel i?levselli?i üzerindeki etkisini kapsaml? bir ?ekilde yans?tmay? amaçlar.

Bu ölçek, nörolojik engellili?in sadece t?bbi yönünü de?il, ayn? zamanda çocu?un psiko-sosyal geli?imine ve aile dinamiklerine olan yans?malar?n? da de?erlendirerek bütüncül bir bak?? aç?s? sunar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Çocukluk Ça?? Nörolojik Bozukluk Etki Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, Tanr?verdi ve Karantay-Mutluay (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (nörolojik bozuklu?un etkisini) ölçtü?ünü kan?tlamak için önemlidir. Çal??mada, yap? geçerli?i kapsam?nda muhtemelen faktör yap?s? incelenmi? ve ölçüt ba??ml? geçerlik için **epilepsi** ?iddeti veya ya?am kalitesi ölçekleri ile korelasyonlar hesaplanm??t?r.

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan makale ba?l???, Türkçe versiyonun klinik kullan?ma uygunlu?unu destekleyen yeterli düzeyde geçerlik bulgular?n?n elde edildi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda (2017), ÇNBÖ'nün Türkçe formunun **güvenirli?i** test edilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Bu kapsamda, ölçe?in iç tutarl?l??? (genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? ile) analiz edilmi?tir. Yüksek alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i yönteminin de kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Güvenirlik sonuçlar?, ÇNBÖ'nün Türk popülasyonunda nörolojik bozukluklar?n etkisini istikrarl? bir ?ekilde ölçmek için uygun oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?n?n kritik bir ad?m? olan faktör analizi, orijinal ölçe?in boyutlar?n?n Türkçe versiyonda da korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, ÇNBÖ'nün yap?sal bütünlü?ünü ve çok boyutlu yap?s?n? Türk örnekleminde do?rulamak için hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini içerebilir. Bu analizler, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar alt?nda grupland???n? göstermeyi amaçlar.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?lmas? beklenmektedir.)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (?ngilizce)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Nörolojik bozuklu?u olan çocuklar ve ergenler.

Ya? Grubu: Çocukluk ça?? (Spesifik ya? aral??? uyarlama çal??mas?n?n metodolojisine ba?l?d?r).

Popülasyon Detaylar?: Türkçe uyarlama çal??mas?, **epilepsi** tan?s? alm?? çocuklar? kapsam??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya ebeveyn/bak?c? bildirimine dayal? standart anket yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Nöropsikoloji, pediatri, ya?am kalitesi, adaptasyon, Tanr?verdi, Karantay-Mutluay, nörolojik engellilik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Fatma KARANTAY MUTLUAY

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: fatmamutluay@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kurumlar (Makaleden elde edilmesi gerekmektedir).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretler konusunda sorumlu yazar Fatma Karantay Mutluay ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Klinik veya akademik kullan?m öncesinde telif haklar? ve izin süreçleri hakk?nda bilgi al?nmas? önerilir.

Referanslar

Tanr?verdi, M. & Karantay-Mutluay, F. (2017). Reliability and validity of the Turkish version of the Impact of Childhood Neurological Disability Scale in children with epilepsy. *Epilepsi*, *23*(3), 97-102. doi: 10.14744/epilepsi.2017.81894

ÇNBÖ'nün orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: cocukluk-cagi-norolojik-bozukluk-etki-olcegi-cnbo-toad.pdf

Ölçek hakk?nda ek bilgilere eri?im adresi: toad.halileksi.net

ARABPSYCHOLOGY.COM

Çocukluk Ça?? Nörolojik Bozukluk Etki Ölçe?i (ÇNBÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeri?inde sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM